

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVLJANSTVU REPUBLIKE SRBIJE

Član 1.

U Zakonu o državljanstvu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 135/04, 90/07 i 24/18), u članu 9. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Zahtev za upis deteta u evidenciju državljana može podneti roditelj koji je strani državljanin ako je roditelj koji je državljanin Republike Srbije preminuo ili je lišen roditeljskog prava.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 2.

Član 14. menja se i glasi:

„Član 14.

Stranac kome je primenom propisa o kretanju i boravku stranaca odobreno stalno nastanjenje u Republici Srbiji može biti, na svoj zahtev, primljen u državljanstvo Republike Srbije, pod uslovom:

- 1) da je navršio 18 godina života i da mu nije oduzeta poslovna sposobnost;
- 2) da podnese pismenu izjavu da Republiku Srbiju smatra svojom državom.

Stranac kome je primenom propisa o kretanju i boravku stranaca odobreno stalno nastanjenje u Republici Srbiji po osnovu odobrenog prava na azil, može biti primljen u državljanstvo Republike Srbije ako ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana i na osnovu odobrenog stalnog nastanjenja u Republici Srbiji ima prebivalište najmanje tri godine.

Pod uslovima iz stava 2. ovog člana, u državljanstvo Republike Srbije može biti primljen i stranac sa navršenih 14 godina života, na zahtev staratelja i uz njegovu pismenu saglasnost.

Obrazac pismene izjave iz stava 1. tačka 2) ovog člana propisuje ministar nadležan za unutrašnje poslove.”

Član 3.

Član 15. menja se i glasi:

„Član 15.

U državljanstvo Republike Srbije može biti primljen stranac koji na osnovu odobrenog privremenog boravka živi u Republici Srbiji najmanje jednu godinu pre podnošenja zahteva za prijem u državljanstvo i ispunjava sledeće uslove:

- 1) stekao je srednje ili visoko obrazovanje u Republici Srbiji ili poseduje rešenje o priznavanju strane visokoškolske isprave izdato od nadležnog organa u Republici Srbiji;
- 2) obavlja samostalnu delatnost ili je zaposlen ili radno angažovan kod poslodavca koji ima sedište i koji obavlja delatnost na teritoriji Republike Srbije i
- 3) dà izjavu da Republiku Srbiju smatra svojom državom.

Supružnik lica koje je pod uslovima iz stava 1. ovog člana steklo državljanstvo Republike Srbije može biti primljen u državljanstvo Republike Srbije ako podnece pismenu izjavu da Republiku Srbiju smatra svojom državom.”

Član 4.

Posle člana 16. dodaje se član 16a koji glasi:

„Član 16a

Lice nakon navršene 23. godine života, koje je rođeno u inostranstvu i čiji je jedan od roditelja u trenutku njegovog rođenja bio državljanin Republike Srbije, može biti primljeno u državljanstvo Republike Srbije ako bi ostalo bez državljanstva i ako najmanje tri godine boravi na teritoriji Republike Srbije.”

Član 5.

Član 17. menja se i glasi:

„Član 17.

Stranac koji je najmanje deset godina u braku sa državljaninom Republike Srbije može biti primljen u državljanstvo Republike Srbije ako podnese pismenu izjavu da Republiku Srbiju smatra svojom državom.”

Član 6.

U članu 18. stav 1. posle reči: „i njegov potomak” dodaju se reči: „do drugog stepena srodstva u pravoj liniji”.

Stav 2. briše se.

U stavu 3. posle reči: „živi u inostranstvu” dodaju se reči: „i nije otpušteno iz državljanstva Republike Srbije”.

Član 7.

Član 19. menja se i glasi:

„Član 19.

U državljanstvo Republike Srbije može biti primljen i stranac čiji bi prijem u državljanstvo Republike Srbije predstavljao interes za Republiku Srbiju.

Supružnik lica koje je pod uslovima iz stava 1. ovog člana steklo državljanstvo Republike Srbije može biti primljen u državljanstvo Republike Srbije ako podnece pismenu izjavu da Republiku Srbiju smatra svojom državom.

Za prijem u državljanstvo Republike Srbije lica iz stava 1. ovog člana potrebna je saglasnost Vlade”.

Član 8.

U članu 20. posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Ako drugi roditelj iz stava 2. ovog člana ne da saglasnost za prijem deteta u državljanstvo Republike Srbije, ili je nepoznatog prebivališta, ili je lišen poslovne sposobnosti ili roditeljskog prava, zahtev roditelja koji je prijemom stekao državljanstvo Republike Srbije za prijem deteta u državljanstvo Republike Srbije će se prihvatiti ako je to, po mišljenju nadležnog organa starateljstva, u interesu deteta.”.

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

Član 9.

Član 30. menja se i glasi:

„Član 30.

Državljanin Republike Srbije koji je podneo zahtev za otpust iz državljanstva Republike Srbije istim zahtevom može zatražiti otpust iz državljanstva Republike Srbije i za svoju decu do navršene 18. godine života.

Roditelj ili staratelj može podneti zahtev za otpust iz državljanstva Republike Srbije za dete do navršene 18. godine života, ako je to u interesu deteta.

Za otpust deteta iz državljanstva Republike Srbije potrebna je saglasnost drugog roditelja. Ako je dete starije od 14 godina, potrebna je i njegova saglasnost.

Ako drugi roditelj ne dâ saglasnost za otpust deteta iz državljanstva Republike Srbije, ili je nepoznatog prebivališta, ili je lišen poslovne sposobnosti ili roditeljskog prava, zahtev za otpust deteta iz državljanstva Republike Srbije će se prihvatiti ako je to, po mišljenju nadležnog organa starateljstva, u interesu deteta.”

Član 10.

U članu 32. stav 1. reči: „godinu dana od dana donošenja” zamenjuju se rečima: „pet godina od dana dostavljanja”.

Član 11.

Postupci pokrenuti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama ovog zakona.

Član 12.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 38. stav 1. Ustava Republike Srbije, kojim je utvrđeno da se sticanje i prestanak državljanstva Republike Srbije uređuje zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Izmene i dopune Zakona o državljanstvu Republike Srbije, zajedno sa ostalim aktivnostima Vlade Republike Srbije, imaju za cilj da usmere politike i definišu nova zakonska rešenja i daju podršku merama za poboljšanje populacione politike. Predmetne izmene i dopune su deo paketa izmena propisa, zajedno sa izmenama i dopunama Zakona o strancima i Zakona o zapošljavanju stranaca, koje su usmerene na privlačenje strane radne snage, a pre svega privlačenje i zadržavanje najkvalitetnijih, visokokvalifikovanih stranih državljana, sa određenim znanjima i veštinama deficitarnim na tržištu rada, a sve u cilju kontinuiranog rasta BDP kroz razvoj privrede, održanja finansijske stabilnosti i pospešivanja životnog standarda građana Republike Srbije.

Takođe, primena Zakona je ukazala na to da postoji potreba za poboljšanjem postojećih zakonskih rešenja kada je u pitanju sticanje i prestanak državljanstva Republike Srbije. Za maloletna lica, olakšani su uslovi za podnošenje zahteva za upis u evidenciju državljana Republike Srbije i za podnošenje zahteva za prestanak državljanstva. S obzirom na opredeljenje Republike Srbije da se iskoreni apatridija i kroz višegodišnje aktivnosti koje su imale za cilj rešavanje problema pravno nevidljivih lica, prepoznata je mogućnost za dopunom nekih normi novim rešenjima, koje bi omogućile određenim kategorijama građana koji žive na teritoriji Republike Srbije, a usled neukosti ili različitih životnih okolnosti do sada nisu uredili svoj status, da dobiju lična dokumenta i time postanu vidljivi u pravnom sistemu Republike Srbije. Napominjemo da je kroz praksu prepoznata želja supružnika državljana Republike Srbije, čija su često i deca državljeni Republike Srbije, a koji nisu u prilici da zatraže status stalno nastanjenog stranca, da pod olakšanim uslovima steknu mogućnost da podnesu zahtev za prijem u državljanstvo Republike Srbije.

1. Određivanje problema koje Zakon treba da reši

Analizom propisa koji se odnose na kretanje i boravak stranaca i oblast državljanstva prepoznata je potreba za drugačijim zakonskim rešenjima, s obzirom da su prepoznati problemi koji se odnose na duge procedure, rokove i ispunjavanje restriktivnih zakonskih uslova što je otežavalo stranim državljanima koji imaju opredeljenje da stalno borave u Republici Srbiji da steknu status stalno nastanjenog stranca i podnesu zahtev za prijem u državljanstvo Republike Srbije. Nova rešenja omogućavaju da se, u cilju razvoja, obezbeđivanja nedostajuće radne snage i privlačenja najkvalitetnijih, visokokvalifikovanih kadrova, koji svojim radom i stručnim znanjima mogu da doprinesu razvoju Republike Srbije, za određene kategorije stranaca propiše olakšan pristup državljanstvu.

Takođe, kroz primenu određenih dosadašnjih zakonskih rešenja prepoznata je potreba da se neka od njih prilagode slučajevima koji se javljaju u praksi i da se omogući da pre svega maloletna lica mogu na lakši način da ostvare ono što je u njihovom interesu, bilo da je u pitanju sticanje ili prestanak državljanstva. U pitanju su zakonska rešenja koja se odnose na podnošenje zahteva, s obzirom da se uvidelo da maloletna lica do navršanih 18 godina kada im je preminuo jedan od roditelja koji je bio državljanin Republike Srbije, nemaju mogućnost podnošenja zahteva za upis u evidenciju o državljanima, a u slučaju otpusta iz državljanstva Republike Srbije maloletnog lica isto je moralo biti razmatrano sa zahtevom jednog roditelja iako ima slučajeve da roditelj nije u mogućnosti da podnese zahtev za otpust za sebe, već samo za decu. Ove odredbe imaju za cilj zaštitu interesa maloletnih lica.

2. Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

Ovim izmenama i dopunama procedura prijema u državljanstvo Republike Srbije se pojednostavljuje za one kategorije stranaca koji su stalno nastanjeni u Republici Srbiji ili u njoj privremeno borave određeni vremenski period i ispunjavaju Zakonom propisane uslove, a žele da u Republici Srbiji nastave da žive i rade i integrišu se u društvo.

Takođe, omogućava se unapređenje i zaštita osnovnih ljudskih prava, ostvarivanje prava i interesa dece i sprečavanje rizika od apatridije.

3. Razmatrane mogućnosti da se problem reši i bez donošenja akta

Predmetne izmene i dopune Zakona o državljanstvu Republike Srbije sadržinski ne mogu biti prevaziđene i unapređene bez donošenja zakona, jer su pitanja sticanja državljanstva Republike Srbije kao i propisivanje uslova isključivo predmet zakona.

4. Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o državljanstvu Republike Srbije deo je paketa izmena propisa koji uređuju boravak i rad stranaca u Republici Srbiji, zajedno sa Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima i Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca, koje je Vlada nedavno utvrdila, i neophodne su za punu realizaciju mera sadržanih u pomenuta dva predloga zakona.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona menja se član 9. Zakona tako što se dodaje novi stav koji će doprineti olakšanom pristupu državljanstvu Republike Srbije za decu do navršene 18. godine, koja su poreklom stekla državljanstvo Republike Srbije, ali zbog smrti ili lišenja roditeljskog prava roditelja koji je državljanin Republike Srbije, u skladu sa dosadašnjim zakonskim rešenjem nisu mogla biti upisana u evidenciju državljana Republike Srbije, s obzirom da roditelj koji je strani državljanin nije mogao podneti zahtev za upis. Dodati stav, omogućava i roditelju koji nije državljanin Republike Srbije da podnese zahtev za upis u evidenciju državljana Republike Srbije i time ostvari vezu deteta sa državom porekla drugog roditelja.

Članom 2. Predloga zakona menja se član 14. Zakona tako što se propisuju uslovi za prijem u državljanstvo stranca kojem je u Republici Srbiji odobreno stalno

nastanjenje pod uslovom da je navršio 18 godina života, da mu nije oduzeta poslovna sposobnost i da podnese pismenu izjavu da Republiku Srbiju smatra svojom državom, čime se više ne traži da ima otpust iz prethodnog državljanstva i prijavljeno prebivalište najmanje tri godine na teritoriji Republike Srbije. Za strance kojima je stalno nastanjenje odobreno po osnovu odobrenog prava na azil propisane su dve specifičnosti, prvo da se kao dodatan zahtev propisuje prebivalište u Republici Srbiji u trajanju od najmanje tri godine, i drugo, da se u državljanstvo može primiti i lice starije od 14 godina. Propisivanje specifičnijeg režima za strance kojima je odobreno pravo na azil rezultat je konstruktivnog dijaloga sa predstavnicima civilnog sektora koji je vođen u toku izrade Predloga zakona. Naime, sagledavajući uporedna zakonska rešenja država u okruženju, utvrđeno je da se kao uslov za prijem u državljanstvo ove kategorije stranaca zahteva ili prebivalište u određenom trajanju ili otpust iz prethodnog državljanstva. Ocenjeno je da će zahtev za dodatnim prebivalištem u Republici Srbiji u trajanju od tri godine smanjiti mogućnosti za eventualne zloupotrebe i doprineti zaštiti interesa Republike Srbije. Izuzetak koji propisuje mogućnost prijema u državljanstvo lica starijih od 14 godina života, propisan je u cilju zaštite interesa maloletnika bez pratnje, odnosno dece bez roditeljskog staranja.

Članom 3. Predloga zakona menja se član 15. Zakona kojim se propisuju uslovi za prijem u državljanstvo u smislu ispunjavanja uslova u vezi sa stečenim odgovarajućim nivoom obrazovanja i obavljanjem samostalne delatnosti odnosno zaposlenja ili radnog angažovanja kod poslodavca na teritoriji Republike Srbije, uz to da takav stranac ima odobren privremeni boravak na teritoriji Republike Srbije jednu godinu i podnese pismenu izjavu da Republiku Srbiju smatra svojom državom. Takođe, propisuje se da supružnik lica koje je pod ovim uslovima steklo državljanstvo Republike Srbije može biti primljen u državljanstvo Republike Srbije, ako podnece pismenu izjavu da Republiku Srbiju smatra svojom državom.

Članom 4. Predloga zakona posle člana 16. Zakona dodaje se novi član 16a kojim se omogućava licu sa navršene 23 godine života da bude primljeno u državljanstvo Republike Srbije, ukoliko je jedan od roditelja bio državljanin Republike Srbije i ako je imao tri godine faktički boravak na teritoriji Republike Srbije, jer poreklom do sada nije uspeo da ga stekne u smislu ovog zakona, a sve u cilju kako bi se sprečila apatridija takvog lica.

Članom 5. Predloga zakona menja se član 17. Zakona i odnosi se na strance koji su dugi niz godina u braku sa državljanima Republike Srbije, ali nisu ostvarili pravo na stalno nastanjenje u Republici Srbiji. Prateći primenu Zakona, uočeno je da stranci koji su dugo godina u braku sa domaćim državljanima, sa njima imaju zajedničku decu koja imaju državljanstvo Republike Srbije ali žive u inostranstvu ili usled različitih okolnosti nemaju uslove za stalno nastanjenje u Republici Srbiji, žele da i sami steknu državljanstvo Republike Srbije, međutim važeća zakonska rešenja nisu predviđala ovakvu mogućnost. Imajući u vidu da ova kategorija stranaca ima snažnu vezu sa Republikom Srbijom, ocenjeno je da bi bilo celishodno omogućiti im da steknu državljanstvo Republike Srbije. Supružnici domaćih državljana koji imaju stalno nastanjenje u Republici Srbiji, a čiji prijem u državljanstvo Republike Srbije je do sada bio uređen odredbom člana 17. Zakona, sada mogu steći državljanstvo saglasno članu 14. Zakona.

Članom 6. Predloga zakona menja se član 18. Zakona koji se odnosi na prijem iseljenika, te se precizira prijem potomka iseljenika do drugog stepena

srodstva u pravoj liniji, a u stavu 3. se postavlja zahtev da iseljenik nije otpušten iz državljanstva Republike Srbije, jer je time prekinuta veza sa Republikom Srbijom. Predlog za izmenu ovog člana nastao je iz potrebe da se olakša postupak utvrđivanja činjenica i ekspeditivnije rešavanje podnetih zahteva. Praksa kod sadašnje formulacije ovog člana, kada je u pitanju stepen srodstva je ukazala na činjenicu otežanog utvrđivanja veze između iseljenika i njegovih potomaka daljeg stepena srodstva, zbog čestih promena ličnih podataka iseljenika (ime, prezime, datum i mesto rođenja i dr.) i njihovih potomaka. Takođe, kroz praksu je uočen problem dokazivanja iseljeničtva sa teritorije Republike Srbije kada je u pitanju duži protek vremena.

Članom 7. Predloga zakona menja se član 19. Zakona koji uređuje prijem stranca u državljanstvo Republike Srbije kada to predstavlja interes za Republiku Srbiju. Ovaj osnov postoji u našem zakonodavstvu i primenjuje se dugi niz godina, a izmenama se propisuje da o prijemu stranca u državljanstvo Republike Srbije po ovom osnovu, kao i u svim drugim slučajevima odlučuje Ministarstvo unutrašnjih poslova, uz saglasnost Vlade.

Članom 8. Predloga zakona vrši se izmena člana 20. Zakona, sa ciljem zaštite interesa maloletnih lica i predviđa mogućnost da se detetu čiji drugi roditelj ne da saglasnost za prijem deteta, koje živi u Republici Srbiji, za prijem u državljanstvo Republike Srbije, ili je nepoznatog prebivališta ili je lišen poslovne sposobnosti ili roditeljskog prava omogući prijem u državljanstvo Republike Srbije ako je to, po mišljenju nadležnog organa starateljstva, u interesu deteta.

Članom 9. Predloga zakona vrši se izmena člana 30. Zakona, sa ciljem zaštite interesa maloletnih lica i omogućava da za dete do navršene 18. godine života, roditelj ili staratelj koji je državljanin Republike Srbije ili je strani državljanin, ukoliko je roditelj koji je državljanin Republike Srbije preminuo ili je lišen roditeljskog prava, može podneti i poseban, samostalan zahtev za otpust maloletnog deteta iz državljanstva Republike Srbije. Praksa je pokazala da su maloletna deca bila u nepovoljnom položaju i da je bio ugrožen njihov interes jer je prethodno zakonsko rešenje podrazumevalo da obavezno uz zahtev za otpust deteta iz državljanstva Republike Srbije zahtev mora da podnese i roditelj za sebe, a roditelju koji je strani državljanin nije data mogućnost da podnese zahtev.

Članom 10. Predloga zakona menja se član 32. stav 1. Zakona kojim se produžava rok na pet godina, sa trenutno propisane jedne godine, za poništenje rešenja o otpustu iz državljanstva Republike Srbije za lica koja ne uspeju da steknu državljanstvo države koja je izdala garanciju za prijem u strano državljanstvo, obzirom da je praksa pokazala da je postojeći rok često prekratak. Navedenim zakonskim osnovom se sprečava da lice ostane bez državljanstva i jedan je od mehanizama za sprečavanje apatridije.

Član 11. Predloga zakona predstavlja prelaznu odredbu i propisuje da će se postupci pokrenuti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončati po odredbama ovog zakona.

Članom 12. Predloga zakona propisano je stupanje na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o državljanstvu Republike Srbije nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije, za razdeo 15 – Ministarstvo unutrašnjih poslova.

PREGLED ODREDBA ZAKONA O DRŽAVLJANSTVU REPUBLIKE SRBIJE KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Član 9.

Državljanstvo Republike Srbije poreklom stiče dete rođeno u inostranstvu, čiji je jedan od roditelja u trenutku njegovog rođenja državljanin Republike Srbije a drugi je strani državljanin, ako ga roditelj koji je državljanin Republike Srbije prijavi do navršene 18. godine života kod nadležnog diplomatskog ili konzularnog predstavništva Republike Srbije kao državljanina Republike Srbije i ako podnese zahtev za upis deteta u evidenciju državljana nadležnom organu u Republici Srbiji. Ako je dete pod starateljstvom, prijavu i zahtev podnosi staralac.

Dete rođeno u inostranstvu, čiji je jedan od roditelja u trenutku njegovog rođenja državljanin Republike Srbije, stiče poreklom državljanstvo Republike Srbije ako bi ostalo bez državljanstva čak i ako nisu ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana.

ZAHTEV ZA UPIS DETETA U EVIDENCIJU DRŽAVLJANA MOŽE PODNETI RODITELJ KOJI JE STRANI DRŽAVLJANIN AKO JE RODITELJ KOJI JE DRŽAVLJANIN REPUBLIKE SRBIJE PREMINUO ILI JE LIŠEN RODITELJSKOG PRAVA.

Ako je dete starije od 14 godina, za sticanje državljanstva u smislu st. 1. i 2. ovog člana potrebna je i njegova saglasnost.

3. Sticanje državljanstva prijemom

Član 14.

~~Stranac kome je shodno propisima o kretanju i boravku stranaca odobreno stalno nastanjenje u Republici Srbiji može biti, na svoj zahtev, primljen u državljanstvo Republike Srbije, pod uslovom:~~

- ~~1) da je navršio 18 godina života i da mu nije oduzeta poslovna sposobnost;~~
- ~~2) da ima otpust iz stranog državljanstva ili da podnese dokaz da će otpust dobiti ako bude primljen u državljanstvo Republike Srbije;~~
- ~~3) da je do podnošenja zahteva najmanje tri godine neprekidno imao prijavljeno prebivalište na teritoriji republike srbije;~~
- ~~4) da podnese pismenu izjavu da Republiku Srbiju smatra svojom državom.~~

~~Uslov iz tačke 2. stava 1. ovog člana ispunjen je ako je zahtev podnelo lice bez državljanstva ili lice koje pruži dokaz da će po zakonu zemlje čiji je državljanin izgubiti državljanstvo prijemom u državljanstvo Republike Srbije.~~

~~Ako strana država ne dozvoljava otpust iz državljanstva ili za otpust postavlja uslove koje stranac ne može ispuniti, ispunjenost uslova iz tačke 2. stava 1. ovog člana ne traži se ako podnosilac zahteva podnese izjavu da se odriče stranog državljanstva u slučaju sticanja državljanstva Republike Srbije.~~

~~Odricanje ili gubitak ranijeg državljanstva neće se zahtevati ako to nije moguće ili se ne može razumno očekivati.~~

~~Obrazac pismene izjave iz stava 1. tačka 4. ovog člana propisaoe ministar nadležan za unutrašnje poslove.~~

ČLAN 14.

STRANAC KOME JE PRIMENOM PROPISA O KRETANJU I BORAVKU STRANACA ODOBRENO STALNO NASTANJENJE U REPUBLICI SRBIJI MOŽE BITI, NA SVOJ ZAHTEV, PRIMLJEN U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE, POD USLOVOM:

- 1) DA JE NAVRŠIO 18 GODINA ŽIVOTA I DA MU NIJE ODUZETA POSLOVNA SPOSOBNOST;
- 2) DA PODNESE PISMENU IZJAVU DA REPUBLIKU SRBIJU SMATRA SVOJOM DRŽAVOM.

STRANAC KOME JE PRIMENOM PROPISA O KRETANJU I BORAVKU STRANACA ODOBRENO STALNO NASTANJENJE U REPUBLICI SRBIJI PO OSNOVU ODOBRENOG PRAVA NA AZIL, MOŽE BITI PRIMLJEN U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE AKO ISPUNJAVA USLOVE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA I NA OSNOVU ODOBRENOG STALNOG NASTANJENJA U REPUBLICI SRBIJI IMA PREBIVALIŠTE NAJMANJE TRI GODINE.

POD USLOVIMA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE MOŽE BITI PRIMLJEN I STRANAC SA NAVRŠENIH 14 GODINA ŽIVOTA, NA ZAHTEV STARATELJA I UZ NJEGOVU PISMENU SAGLASNOST.

OBRAZAC PISMENE IZJAVE IZ STAVA 1. TAČKA 2) OVOG ČLANA PROPISUJE MINISTAR NADLEŽAN ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE.

~~Član 15.~~

~~Strancu koji je podneo zahtev za prijem u državljanstvo Republike Srbije a nema otpust iz stranog državljanstva ili dokaz da će otpust dobiti ako bude primljen u državljanstvo Republike Srbije može se, na njegov zahtev, izdati potvrda da će biti primljen u državljanstvo Republike Srbije ako ispunjava ostale uslove iz člana 14. stav 1. ovog zakona.~~

~~Potvrda iz stava 1. ovog člana izdaje se sa rokom važenja od dve godine i služi za dobijanje otpusta iz stranog državljanstva.~~

ČLAN 15.

U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE MOŽE BITI PRIMLJEN STRANAC KOJI NA OSNOVU ODOBRENOG PRIVREMENOG BORAVKA ŽIVI U REPUBLICI SRBIJI NAJMANJE JEDNU GODINU PRE PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA PRIJEM U DRŽAVLJANSTVO I ISPUNJAVA SLEDEĆE USLOVE:

- 1) STEKAO JE SREDNJE ILI VISOKO OBRAZOVANJE U REPUBLICI SRBIJI ILI POSEDUJE REŠENJE O PRIZNAVANJU STRANE VISOKOŠKOLSKE ISPRAVE IZDATO OD NADLEŽNOG ORGANA U REPUBLICI SRBIJI;

2) OBAVLJA SAMOSTALNU DELATNOST ILI JE ZAPOSLEN ILI RADNO ANGAŽOVAN KOD POSLODAVCA KOJI IMA SEDIŠTE I KOJI OBAVLJA DELATNOST NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE I

3) DÂ IZJAVU DA REPUBLIKU SRBIJU SMATRA SVOJOM DRŽAVOM.

SUPRUŽNIK LICA KOJE JE POD USLOVIMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA STEKLO DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE MOŽE BITI PRIMLJEN U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE AKO PODNECE PISMENU IZJAVU DA REPUBLIKU SRBIJU SMATRA SVOJOM DRŽAVOM.

ČLAN 16A

LICE NAKON NAVRŠENE 23. GODINE ŽIVOTA, KOJE JE ROĐENO U INOSTRANSTVU I ČIJI JE JEDAN OD RODITELJA U TRENUTKU NJEGOVOG ROĐENJA BIO DRŽAVLJANIN REPUBLIKE SRBIJE, MOŽE BITI PRIMLJENO U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE AKO BI OSTALO BEZ DRŽAVLJANSTVA I AKO NAJMANJE TRI GODINE BORAVI NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE.

Član 17.

~~Stranac koji je najmanje tri godine u bračnoj zajednici sa državljaninom Republike Srbije i kome je odobreno stalno nastanjenje u Republici Srbiji može biti primljen u državljanstvo Republike Srbije ako podnese pismenu izjavu da Republiku Srbiju smatra svojom državom.~~

ČLAN 17.

STRANAC KOJI JE NAJMANJE DESET GODINA U BRAKU SA DRŽAVLJANINOM REPUBLIKE SRBIJE MOŽE BITI PRIMLJEN U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE AKO PODNESU PISMENU IZJAVU DA REPUBLIKU SRBIJU SMATRAJU SVOJOM DRŽAVOM.

Član 18.

Iseljenik i njegov potomak DO DRUGOG STEPENA SRODSTVA U PRAVOJ LINIJI mogu biti primljeni u državljanstvo Republike Srbije ako su navršili 18 godina života i nije im oduzeta poslovna sposobnost i ako podnesu pismenu izjavu da Republiku Srbiju smatraju svojom državom.

~~Bračni drug lica iz stava 1. ovog člana koje je steklo državljanstvo Republike Srbije može biti primljen u državljanstvo Republike Srbije ako podnese pismenu izjavu da Republiku Srbiju smatra svojom državom.~~

Pod iseljenikom, u smislu stava 1. ovog člana, smatra se lice koje se iselilo iz Republike Srbije sa namerom da stalno živi u inostranstvu I NIJE OTPUŠTENI IZ DRŽAVLJANSTVA REPUBLIKE SRBIJE.

Član 19.

~~Nezavisno od uslova iz člana 14. stav 1. tač. 2. do 4. ovog zakona, u državljanstvo Republike Srbije može biti primljen i stranac čiji bi prijem u državljanstvo Republike Srbije predstavljao interes za Republiku Srbiju.~~

~~Bračni drug lica koje je pod uslovima iz stava 1. ovog člana steklo državljanstvo Republike Srbije može biti primljen u državljanstvo Republike Srbije i ako ne ispunjava uslove iz člana 14. stav 1. tač. 2. do 4. ovog zakona.~~

~~O prijemu u državljanstvo Republike Srbije iz stava 1. ovog člana, na predlog nadležnog ministarstva, odlučuje Vlada Republike Srbije.~~

U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE MOŽE BITI PRIMLJEN I STRANAC ČIJI BI PRIJEM U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE PREDSTAVLJAO INTERES ZA REPUBLIKU SRBIJU.

SUPRUŽNIK LICA KOJE JE POD USLOVIMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA STEKLO DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE MOŽE BITI PRIMLJEN U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE AKO PODNECE PISMENU IZJAVU DA REPUBLIKU SRBIJU SMATRA SVOJOM DRŽAVOM.

ZA PRIJEM U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE LICA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA POTREBNA JE SAGLASNOST VLADE.

Član 20.

Ako su oba roditelja prijemom stekla državljanstvo Republike Srbije, državljanstvo Republike Srbije stiče i njihovo dete mlađe od 18 godina života.

Na zahtev roditelja koji je prijemom stekao državljanstvo Republike Srbije, državljanstvo Republike Srbije prijemom stiče i njegovo dete mlađe od 18 godina života, ako se drugi roditelj sa tim saglasi i ako dete živi u Republici Srbiji.

AKO DRUGI RODITELJ IZ STAVA 2. OVOG ČLANA NE DA SAGLASNOST ZA PRIJEM DETETA U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE, ILI JE NEPOZNATOG PREBIVALIŠTA, ILI JE LIŠEN POSLOVNE SPOSOBNOSTI ILI RODITELJSKOG PRAVA, ZAHTEV RODITELJA KOJI JE PRIJEMOM STEKAO DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE ZA PRIJEM DETETA U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE ĆE SE PRIHVATITI AKO JE TO, PO MIŠLJENJU NADLEŽNOG ORGANA STARATELJSTVA, U INTERESU DETETA.

Na zahtev roditelja koji je prijemom stekao državljanstvo Republike Srbije, državljanstvo Republike Srbije stiče i njegovo dete mlađe od 18 godina života, ako se drugi roditelj sa tim saglasi i ako dete živi u inostranstvu.

Ako je dete starije od 14 godina života, za prijem u državljanstvo u smislu st. 1. do 3. ovog člana potrebna je i njegova saglasnost.

Član 30.

~~Državljanin Republike Srbije koji je podneo zahtev za otpust iz državljanstva Republike Srbije istim zahtevom može zatražiti otpust iz državljanstva Republike Srbije i za svoju decu do navršene 18. godine života.. Uz zahtev za otpust iz državljanstva Republike Srbije deteta podnosi se saglasnost drugog roditelja. Ako je dete starije od 14 godina, podnosi se i njegova saglasnost.~~

~~Ako su roditelji razvedeni, zahtev za otpust iz državljanstva Republike Srbije deteta može podneti samo roditelj kome je dete pravosnažnom sudskom odlukom povereno na čuvanje i vaspitanje.~~

~~Ako drugi roditelj ne da saglasnost za otpust deteta iz državljanstva Republike Srbije, ili je nepoznatog prebivališta, ili je lišen poslovne sposobnosti ili roditeljskog prava, zahtev za otpust deteta iz državljanstva Republike Srbije će se prihvatiti ako je to, po mišljenju nadležnog organa starateljstva, u interesu deteta.~~

ČLAN 30.

DRŽAVLJANIN REPUBLIKE SRBIJE KOJI JE PODNEO ZAHTEV ZA OTPUST IZ DRŽAVLJANSTVA REPUBLIKE SRBIJE ISTIM ZAHTEVOM MOŽE ZATRAŽITI OTPUST IZ DRŽAVLJANSTVA REPUBLIKE SRBIJE I ZA SVOJU DECU DO NAVRŠENE 18. GODINE ŽIVOTA.

RODITELJ ILI STARATELJ MOŽE PODNETI ZAHTEV ZA OTPUST IZ DRŽAVLJANSTVA REPUBLIKE SRBIJE ZA DETE DO NAVRŠENE 18. GODINE ŽIVOTA, AKO JE TO U INTERESU DETETA.

ZA OTPUST DETETA IZ DRŽAVLJANSTVA REPUBLIKE SRBIJE POTREBNA JE SAGLASNOST DRUGOG RODITELJA. AKO JE DETE STARIJE OD 14 GODINA, POTREBNA JE I NJEGOVA SAGLASNOST.

AKO DRUGI RODITELJ NE DÂ SAGLASNOST ZA OTPUST DETETA IZ DRŽAVLJANSTVA REPUBLIKE SRBIJE, ILI JE NEPOZNATOG PREBIVALIŠTA, ILI JE LIŠEN POSLOVNE SPOSOBNOSTI ILI RODITELJSKOG PRAVA, ZAHTEV ZA OTPUST DETETA IZ DRŽAVLJANSTVA REPUBLIKE SRBIJE ĆE SE PRIHVATITI AKO JE TO, PO MIŠLJENJU NADLEŽNOG ORGANA STARATELJSTVA, U INTERESU DETETA.

Član 32.

Ako lice koje je dobilo otpust iz državljanstva Republike Srbije ne stekne strano državljanstvo u roku od ~~godinu dana od dana donošenja~~ PET GODINA OD DANA DOSTAVLJANJA rešenja o otpustu i ako to lice ostaje bez državljanstva, organ koji je doneo rešenje poništiće ga na pismeni zahtev tog lica.

Zahtev za poništenje rešenja o otpustu iz državljanstva Republike Srbije može se podneti u roku od tri meseca od isteka roka iz stava 1. ovog člana.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: **Ministarstvo unutrašnjih poslova**

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o državljanstvu Republike Srbije/Draft Law on Amendments to the Law on Citizenship of the Republic of Serbia

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

- a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje nadležnosti Evropske unije u oblasti sticanja i prestanka državljanstva Republike Srbije kao ni propisi Evropske unije sa kojima bi se vršilo usklađivanje.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

/

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U izradi propisa nisu učestvovali domaći ili strani konsultanti.